

VOJENSKÁ AKADEMIE USA WEST POINT

Jestliže někdo někdy napíše humorně laděné fragmenty novodobých dějin naší armády, tak jako o době budování učinili páni Švandrlík i Škvorecký (Černí baroni, Tankový prapor), potom se nevyhne období tzv. "veselovštiny", tehdy představované skvělými postavami vojenského dění. Tento pojem v uvozovkách nemá základ ve všeobecném veselí, neboť ti, kteří se s jeho reálnou podobou setkali, či lépe řečeno střetli, byli po této srážce převážně smutní. Takový střet sice zanechával trvalé následky pro postiženého, ale vymoženosti z toho plynoucí přeci jenom vyvážily to méně usměvné. Posuďte sami, vážení čtenáři, jak jinak byste se dočkali pestřejšího života než díky častému stěhování do zvláště dobře situovaných posádek nebo možnosti láskyplné péče a starostlivosti o vaši osobu, včetně ochrany před dalším vzděláním apod.

Tyto úvodní "smyšlenky" mne postihly při čtení a redigování zajímavé informační zprávy o Vojenské akademii USA ve West Point, kterou vypracoval npor. Ing. Petr Slavík z ÚVI. Až se čtením této informace "prokoušete" k zárukám, které jsou poskytovány politiky, senátory apod., uchazečům na tuto nejváženější a nejvýznamnější školu pozemního vojska USA, poznáte, že se vlastně (my Češi a Slováci) nemáme zač stydět. Vždyť tato praxe byla u nás dávno zakotvena, ale bohužel postavena na hlavu.

K tomu si dovořím malou poznámku. Ten, kdo měl strýčky, švagry a jiné příbuzenské odrůdy ve vrcholných stranicko-politických funkcích, oplýval přímo univerzální garancí nejméně na nějaké to desetiletí dopředu.

Po vystudování byla dráha těchto vyvolených lemována nezvratnými úspěchy i skvělým vzestupem. Např., i když takový "miláček štěstěny" zcela náhodou neuspěl, měli z toho všichni tak či onak prospěch. Protože každý se ho chtěl rychle strást, byl dotyčný jednoduše povýšen. Tím se zamezilo bezprostředním škodám v důsledku setrvání ve funkci. Uspokojil se ručitel a jeho pýcha vzrostla v domněnku zázračnosti i dovednosti garantovaného příbuzného, což bylo z jeho strany patřičně dáno najevo, uspokojením ctižádosti těch, kteří takto rozhodli. Navíc blaženým pocitem těch, kteří se ho takto zbavili.

A tak možná rostly až vyrostly legendární bytosti a mezi nimi protagonista "uvozovkového" období tzv. Franta Vápno.

Na závěr mi dovozte ještě jednu poznámku. Doufám, že naznačené otázky jsou již pouze minulostí a tudíž dávno překonány, ale ne ve smyslu zdokonalení.

Vojenská akademie ve West Point byla založena v jedné z klíčových pevností Války za nezávislost na řece Hudson v roce 1802. První návrh na její zřízení podal už v roce 1776 plukovník Henry Knox. V době svého vzniku měla akademie jen deset kadetů a pět důstojníků stálého stavu. Za 10 let vzrostl počet frekventantů na 250 a úměrně se zvýšil také počet stálého stavu.

Akademie vychovávala mnoho známých osobností. Byli to např. velitelé Grand, Lee, Pershing, Patton, Bradley, McArthur a Eisenhower, mezi prvními 30 astronauty bylo šest absolventů West Point.

K rychlému nárůstu počtu kadetů došlo v roce 1964, z 2529 na 4417. V roce 1975 (podle jiných pramenů v roce 1976) byl umožněn vstup do West Point také ženám, které v současnosti tvoří 10 až 12 % kadetů.

Během války ve Vietnamu byla akademie tak nepopulární, že třídy nebyly naplněny. Za prezidenta Ronalda Reagana se zájem o studium ve West Point zcela obnovil. V roce 1984 se již hlásilo 12 664 uchazečů na 1400 míst. Přestože absolventi akademie tvoří přibližně 10 % absolventů vojenských škol pozemního vojska, 37 % všech generálů je jejími absolventy.

Akademie je nyní umístěna ve vojenském objektu při řece Hudson, asi 50 mil severně od New York City.

Vojenská akademie ve West Point je nejznámější, prestižní školou pozemního vojska USA, která vychovává kvalitní vojenské kádry s velmi dobrým uplatněním i v civilním sektoru.

Přijímá každoročně asi 1200 kadetů. Noví kadeti pochází ze všech částí USA. Příprava na zkoušku spočívá ve zvládnutí středoškolské výuky, tzn. matematiky, angličtiny, cizího jazyka, laboratorní praxe a dějepisu.

Uchazeč ke studiu musí být občanem USA, (v červenci roku, v němž žádá o přijetí) ve věku 17 až 22 let, nesmí být ženatý (vdaný, těhotná) a ani mít žádné právní závazky (péče o dítě).

Předpoklady uchazeče o studium jsou hodnoceny ve třech oblastech:

- **Teoretické předpoklady** zahrnují kompletní školní vysvědčení, výsledky přijímacích testů ACT (American College Testing Assessment Program) a talentových zkoušek SAT (College Board Admissions Testing Program Scholastic Aptitude) a doporučení ze střední školy. Dále se hodnotí schopnost vést kolektiv, mimoškolní, společenská a sportovní angažovanost.

- **Fyzické schopnosti** se hodnotí na základě výsledků z přezkoušení v těchto disciplínách: shyby, člunkový běh, hod mlčem z kleku, skok z místa. U žen je místo shybů vis na čas.

- Ke splnění **zdravotních předpokladů** je nutno úspěšně absolvovat prohlídku v některém vojenském zdravotním středisku.

West Point využívá systému **předběžných přihlášek**. Záměrce o studium obdrží zevrubné prospekty s dotazníkem pro předběžné kandidáty. Aby byl uchazeč **zapsán do evidence**, musí vyplnit dotazník a vrátit jej spolu s kopií vysvědčení (na jaře předposledního roku středoškolského studia).

Přijímací řízení ke studiu ve West Point je prováděno specifickým **systémem nominace, kvalifikace a výběru**. Nominace (doporučení) je zákonné právo Vojenské akademie USA, podle kterého přijímá uchazeče do širšího výběru. Žádost o doporučení se podává v době podání žádosti o zařazení do evidence. Toto **doporučení** na Vojenskou akademii poskytuje viceprezident, členové sněmovny reprezentantů, ministerstvo obrany a další. Minimálně se žádají o nominaci dva senátoři, zástupce v Kongresu a viceprezident.

Každý senátor a poslanec má právo doporučit na Vojenskou akademii 5 kadetů. Členové Kongresu mohou nominovat celkově až 10 kandidátů na každé volné místo. Viceprezident disponuje pěti místy pro uchazeče z celých USA. Žádost o nominaci od viceprezidenta má být doručena do jeho kanceláře do 1. listopadu.

Kromě nominace od výše uvedených autorit je možno získat **další nominaci** v případě, že uchazeč spadá do níže uvedených kategorií:

- děti vojáků z povolání (v aktivní službě, ve výslužbě i zemřelých),
- děti zemřelých a plně invalidních vojáků, kteří byli takto postiženi při výkonu služby,
- děti osob, jimž byla udělena čestná medaile.

Doporučení parlamentem bývá obvykle oznámeno v období od prosince do března. Doporučení za kandidáta v další službě se přikládá k materiálům kandidáta.

Kandidáti, kteří mají všechny předpoklady pro přijetí, ale nejsou vybráni na konkrétní volné místo, pro něž byli původně nominováni, jsou zapsáni do tzv. národního seznamu čekatelů. Každoročně je z tohoto seznamu vybráno několik stovek kandidátů a je jim nabídnuto přijetí.

Přijímací testy jsou prováděny ve zkušebních střediscích na celém světě. Několik týdnů předem se požadují poplatky za zkoušky a předložení registrace. Na zkoušky je vypsáno vždy více termínů. Výsledky přijímacích testů a talentových zkoušek jsou přiloženy jako příloha k přijímacímu spisu.

Zkouška fyzické připravenosti a zdravotní prohlídka mohou být provedeny v příslušném zařízení nejbližším místu bydliště uchazeče o studium.

Po doručení předběžného dotazníku a doporučení dostane uchazeč další formuláře nutné pro komplexní poznání jeho osoby. Vyplní osobní údaje, studijní výsledky, údaje o mimoškolní a školní činnosti apod. Odešle je obratem do West Point.

Ročně se hlásí k nástupu do Vojenské akademie ve West Point asi 1200 uchazečů, v roce 1991 to bylo 1090 mužů a 158 žen. V den přijetí se skládá přísaha věrnosti USA, kdy se kadet zároveň písemně zavazuje ke 4 letům činné služby v ozbrojených silách.

Akademický program Vojenské akademie Spojených států poskytuje kadetům široké možnosti přípravy v humanitních vědách a dalších vědeckých disciplínách a připravuje je pro budoucí postgraduální studium. Celkový učební plán je sestaven tak, aby rozvíjel charakter, fyzickou zdatnost a intelektuální schopnosti potřebné u důstojníka. Mnohé akademické kursy se provádějí v civilních institucích.

Studijní plán vychází z akademického programu a poskytuje potřebné znalosti v matematice, základních vědeckých oborech, klasické filozofii, společenských vědách a sociálních vědách. Jádrem učebního plánu tvoří 31 předmětů, které jsou základem znalosti nezbytných

pro úspěšnou kariéru důstojníka a podporuje následný výběr zvolené oblasti specializace. Toto jádro tvoří chemie, výpočetní technika, počítačové obory, ekonomika, projektování, technické vědy, angličtina, cizí jazyky, historie, mezinárodní vztahy, literatura, matematika, fyzika, politické vědy, psychologie a analýza terénu.

Jednou z předností West Point je rozdělení na malé skupiny (v průměru 15 kadetů). Kadeti jsou začleněni do skupin podle svých schopností. Mají individuální péči a možnost konzultace na požádání. Kadeti s mimořádnými schopnostmi se mohou účastnit kursů pro pokročilý a specializovaných kursů.

Součástí výuky je studium vojenské vědy, zásad taktiky a velení malé jednotky. Soustředěný letní výcvik poskytuje každému kadetovi příležitost učit se a prakticky využívat individuální vojenské schopnosti i aplikovat zásady taktiky a velení, které studoval na učebně. Prostřednictvím tohoto programu získávají kadeti znalosti v oblasti organizace a činnosti pozemního vojska.

Během léta před prvním rokem studia kadeti zahajují **základní výcvikový program**, který je v mnoha směrech podobný základnímu výcviku dobrovolníků pozemního vojska. Stejnokroje, prohlídky, pořadový výcvik, přehlídky a fyzická cvičení jsou součástí každodenního života. Mimořádné požadavky jsou kladeny na kadety při zkoušce jejich emocionální vyrovnanosti, vytrvalosti a schopnosti organizovat a jednat ve stresu.

Během léta po prvním roce na akademii tráví celý ročník 8 týdnů v Camp Budkner, 10 mil západně od ní, kde se provádí příprava jednotlivce a malých jednotek v taktice pěchoty, dělostřelecké palbě, střelbě z ručních zbraní, šplhu, ženijní a spojovací přípravě a výcviku v přežití.

Po absolvování druhého ročníku se kadeti zúčastňují speciálního výcviku a získávají velitelské zkušenosti u jednotek pozemního vojska. Speciální výcvik zahrnuje bojovou činnost v zimě na Aljašce, v horských podmínkách ve Vermontu, výsadkovou přípravu ve Fort Benning, útok ze vzduchu ve Fort Campbell, ženijní výcvik ve Fort Leonard.

Posluchači absolvují rovněž výcvik v jednotkách pravidelných ozbrojených sil v Německu, na Aljašce, na Havajských ostrovech, v Koreji nebo v různých oblastech USA.

Další posluchači se zúčastňují taktických výcvikových programů a cvičí s novými posluchači v jednotlivých výcvikových střediscích amerických ozbrojených sil.

V letním období před zahájením výuky si posluchači vybírají akademické vojenské programy tělesné výchovy s cílem zlepšit individuální fyzickou připravenost. Posluchači si mohou vybrat přibližně ze 150 akademických programů, které trvají přibližně 3 týdny. Například se mohou zúčastnit operace napříč Afrikou, výzkumné práce v technických laboratořích, jazykové praxe v zahraničí, praxe v armádním zdravotním středisku ve Walter Reel nebo mohou studovat v jiných vojenských nebo armádních institucích.

Výcvik je velice náročný zejména v prvním roce, kdy někteří kadeti odcházejí ze studia. Dá se zjednodušeně říci, že v prvním roce se kadeti učí poslouchat a v dalších letech.

Studium zajišťuje vysokoškolské znalosti a rozvoj osobnosti po morálně etické, fyzické a profesionálně vojenské stránce. Velký důraz se klade na schopnosti velení a řízení. West Point není jediná instituce tohoto poslání, ale snaží se být lepší než ostatní.

Absolventi této akademie získají **titul bakalář přírodních věd** (Bachelor of Science) a **hodnost poručíka** pozemních sil USA. Studijní plán představuje jedinečnou rovnováhu technických a humanitních disciplín. O úspěchu výuky svědčí mj. výsledky ve studiu a přijímání absolventů na prestižní světové univerzity. Po absolvování akademie jsou absolventi zařazováni na funkce především v pozemním vojsku, kde je mnoho možností technické realizace. Po ukončení studia odchází 80 až 100 absolventů k vojenskému letectvu.

Absolventi jsou během studia vedeni k získávání velitelských návyků. Individuální velitelské a řídicí schopnosti absolventů se projevují v praxi u vojsk, i když se traduje neoblíbenost absolventů pro jejich aroganci.

Organizace a život v akademii

V případě, že kadet akademii neukončí (od poloviny čtyřicátých do poloviny šedesátých let získalo absolutorium jen 29 000 frekventantů z celkového počtu 50 000), je přeřazen do záložních součástí pozemních sil a musí splnit svou vojenskou povinnost.

Nejtvrďší podmínky jsou v prvním ročníku studia, kdy odchází nejvíce studentů.

Školné, ubytování, strava a lékařská péče je poskytována vládou USA. Kromě toho dostávají kadeti ročně 6 500 USD, z čehož si hradí cenu uniformy, knih, osobních počítačů a životních výdajů.

Kadeti na vojenské akademii tvoří sbor. Do organizační struktury školy jsou začleněny i ženy. Sbor kadetů se dělí na čtyři pluky, z nichž každý se dále dělí na tři prapory. Prapory se dělí nepravidelně na tři a více rot.

Téměř všichni členové pedagogického sboru ve West Point jsou důstojníci pravidelné armády a mají vyšší vysokoškolské vzdělání získané na civilních vysokých školách a univerzitách (99 % z nich dosáhlo akademické hodnosti, 29 % doktorátu). V současné době zde působí 29 profesorů a 64 docentů.

Pedagogický sbor je složen přibližně z 550 členů, z toho zde každoročně působí 10 až 20 profesorů z civilních škol. Většina příslušníků učitelského sboru jsou absolventi West Point, což má pozitivní vliv na jejich vztah k posluchačům.

Všichni posluchači jsou vedeni k tomu, aby se snažili zaujmout místo ve studentské samosprávě a rozvíjet tak své velitelské a řídicí schopnosti.

Akademie rozvíjí schopnosti budoucích velitelů zapojováním kadetů do širokého spektra mimoškolních aktivit. Posluchači si mohou např. vybrat z 27 akademických sportů.

Celkem existuje více jak 100 druhů organizované mimoškolní činnosti. Mezi akademicky zaměřené kroužky patří kroužky matematiky, astronomie, elektroniky, sedm jazykových kroužků, společensko-vědní kluby, kroužky výtvarného umění apod.

Během školního roku se mohou studenti zúčastnit četných besed s významnými hosty (politiky, vysokými vojenskými hodnostáři, významnými osobnostmi z oblasti humanitních věd i sportu, známými vědci a spisovateli).

West Point má údajně nejlepší zařízení a vybavení na světě. Funguje zde síť několika velkých počítačů, jež tvoří jeden z nejmodernějších systémů, které se na světě provozují. Počítačová síť, sloužící posluchačům na ubytovnách a při výuce na učebnách a v laboratořích, má více než 1000 terminálů. Kromě toho má každý začátečník k dispozici osobní počítač.

Audiovizuální instrukční technologické středisko má vnitřní televizní okruh barevného vysílání. Vysílá živé programy i video programy na 17 televizních kanálech pro více než 500 přijímačů. Televizní přijímače jsou umístěny ve všech učebnách a ve většině objektů.

K výzkumným zařízením patří laboratoře chemie a fyzikální chemie, termodynamiky, strojírenství, analogových a číslicových počítačů, elektroniky, jaderné fyziky a další.

Budovy akademie tvoří velký komplex učeben, poslucháren, aul a laboratoří. Moderní knihovna s 550 000 svazky má čítárny, místnosti pro konání seminářů a studovny vybavené audiovizuální technikou i technikou pro reprografii.

V některém z dalších čísel Vojenských rozhledů navážeme na tento článek informací o Vojenské akademii letectva USA, která zaujímá v letectvu podobné postavení jako West Point v pozemním vojsku.

-RH-